

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

від «4» квітня 2023 р.

м. Луцьк

№ 7

Засідання кафедри економіки, підприємництва та маркетингу щодо результатів онлайн-опитування студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки на тему: «Освіта очима студентів»

Присутні : всі члени кафедри.

СЛУХАЛИ:

Про результати онлайн-опитування студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки на тему: «Освіта очима студентів».

ВИСТУПИЛИ:

ШОСТАК Л.В., гарант ОПІ 075 Маркетинг, яка узагальнила інформацію щодо результатів опитування «Освіта очима студентів», яке зніційовано адміністрацією Волинського національного університету імені Лесі Українки, реалізовано навчально-методичним відділом забезпечення якості вищої освіти. Онлайн-опитування проводилося з 20 лютого 2023 року по 10 березня 2023 року, до участі запрошувалися здобувачі освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/hihiy>).

В ході опитування отримані такі результати:

Блок 1. Рівень задоволеності вибором спеціальності (ОП) та організація освітнього процесу - 59,3% (61%) опитаних задоволені вибором спеціальності, 32,2% «скоріше задоволені, ніж не задоволені», 5,2 % «скоріше не задоволені, ніж задоволені», 2,5% опитаних вагаються з відповіддю та лише 0,8 % респондентів, «не задоволених» вибором спеціальності (ОП).

На запитання: «Які проблеми, на Вашу думку, найбільшою мірою ускладнюють навчання за обраною освітньою програмою?» респонденти обирали декілька варіантів відповідей. Результати розподілились так: особиста неорганізованість – 39%; необхідність поєднання роботи та навчання – 39%; відсутність мотивації до навчання – 27,1%; надмірний обсяг навчального навантаження – 25,6%; незручний розклад – 24,2% опитаних; відсутність перспектив працевлаштування – 14,2%; недостатнє забезпечення навчально-методичною літературою – 11,3%; власне розчарування в обраній спеціальності (освітній програмі) – 8,9%; відсутність такту та педагогічної майстерності викладачів – 6,5%. Є певна частка здобувачів освіти, які не мають жодних проблем з навчанням.

На думку 49,8% студентів, що взяли участь в опитуванні, «оптимальним варіантом є комбінація різних видів занять»; 45,8% переконані, що це практичні заняття; 29,7% обирають лекції, 25,1% вважають, що найкраще, коли аудиторні заняття розподілені рівномірно; 18% опитаних надають перевагу лабораторним заняттям, 11% – семінарським заняттям.

На запитання: «Як Ви сприймаєте ініціативу залучення професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців до викладання та організації освітнього процесу?» варіант відповіді «позитивно» обрали 91,3% опитаних; 6,4 % – «важко відповісти»; «негативно» – 0,5% .

Блок 2. Рівень задоволеності студентами організацією системи оцінювання в університеті.

На запитання: «Чи об'єктивно є, на Вашу думку, чинна система оцінювання результатів навчання студентів в університеті?» найчастіше, а саме 75% обирали варіант «Так», 4,9% (обрали варіант «Ні», а 20% – «Важко відповісти»).

Найбільш об'єктивним способом контролю знань при проведенні екзамену, на думку 57,7% здобувачів освіти, є електронне тестування. Інші варіанти відповідей такі: «комбінація екзаменаційних питань і тестових завдань» обрали 33,8% опитаних; «індивідуальна співбесіда» – 31,5%; «тестування (у письмовій формі)» – 26,9 %; «розв'язання конкретних ситуацій» – 21,5%; «фронтальна бесіда» – 5,4%.

Найбільш часто згадуваними джерелами знань про форми контролю, порядок і критерії оцінювання знань, умінь і навичок під час вивчення освітнього компонента є (обирали два варіанти): ознайомлює викладач – 91,2%; з силабусу або робочої програми освітнього компонента – 52,8% ; з Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки 13,1% ; з Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ імені Лесі Українки – 9,5% ; з Порядку формування рейтингу успішності студентів для призначення академічних стипендій у ВНУ імені Лесі Українки – 8,7%.

Найчастіше подібну інформацію щодо способів ознайомлення з формами контролю та критеріями оцінювання з освітнього компонента студенти отримують від: викладача – 90,5%; у силабусі чи робочій програмі освітнього компонента – 52,9%; від одногрупників – 27,5% ; на сайті університету – 26,5% ; у представників деканату – 12,8% ; на сайті, блозі факультету (кафедри) – 10,8% ; не знають, які існують форми контролю та критерії оцінювання з освітнього компонента, 1,9% опитаних.

На запитання: «Чи є у Вас можливість, при потребі, оскаржити процедуру проведення та результати контрольних заходів?» найчастіше – 54,5% респондентів – обирають варіант відповіді «Так»; 32,1% – «Важко відповісти»; 13,4% – «Ні».

На запитання «Що, на Вашу думку, допоможе поліпшити організацію освітнього процесу та сприятиме оптимізації методів навчання та викладання (відкрите запитання)» приблизно 8% опитаних не надали пропозицій, все влаштовує – 16%, близько 12% затrudняються з відповіддю. Серед інформативних чинників найпопулярнішими були відповіді: використання в роботі інноваційних технологій, відеоуроків, інтерактивних завдань, майстер-класів; мотивація, більше заходів, які згруповують студентів і тим самим підвищують їхню мотивацію; зручний розклад, рівномірний розподіл занять; –заохочення (з перспективою отримати додаткові бали) студентів до участі в різноманітних заходах і проектах; більше практики та можливості спробувати себе в обраній професії; – тренінги і консультації для студентів на різні теми; актуалізація освітніх програм у відповідності до викликів сучасного життя; проведення заходів між різними факультетами, між різними курсами на одному факультеті; аналіз організації освітнього процесу та обговорення проблем та зауважень між студентами та викладачами

Блок 3. Сприйняття та розуміння здобувачами сутності освітньої програми 98,4 % знають навчання відбувається у відповідності до затвердженої освітньої програми, не знають про це лише 1,6% здобувачів освіти. З цілями та змістом освітньої програми ознайомлені 94,5% опитаних; 5,5% студентів, що взяли участь в опитуванні, відповідаючи на питання «Чи ознайомлені Ви з цілями та змістом освітньої програми», обирають варіант відповіді «ні».

На запитання: «Чи відповідає структура, зміст освітньої програми Вашим очікуванням (чи представлені всі дисципліни, вивчення яких, на Вашу думку, необхідне для майбутньої

професійної діяльності, чи немає дублювання дисциплін, порушення логіки викладання дисциплін, перевантаження)?» відповіді були такими: «Відповідає» – 48,5%; «Скоріше відповідає, ніж не відповідає» – 43,8%; «Скоріше не відповідає, ніж відповідає» – 6,8%; «Не відповідає» – 0,9%.

На запитання: «Чи стимулюють на Вашому факультеті (освітній програмі) до самоосвіти та науково-дослідницької діяльності?» відповіді були такі: так – 57,5% , скоріше так, ніж ні – 29,4%, скоріше ні, ніж так – 4%, ні – 1,4%, важко відповісти – 7,7% опитаних.

На запитання: «Яким чином на Вашому факультеті (освітній програмі) стимулюють до самоосвіти та науково-дослідницької діяльності?» (обирали не більше 3- ох варіантів відповіді) отримали відповіді: 58 % (опитаних сказали, що «обіцяють додаткові бали до поточних оцінок»; «пропонують участь у конференціях» – 44,8 % ; «сприяють публікації тез та статей» – 41,2 % ; «пропонують участь у різноманітних освітніх, наукових, дослідницьких проєктах» – 37,6 % ; «зараховують результати науково-дослідницької діяльності як модуль/тему/практичне заняття із освітнього компонента» – 34 % ; «надають премії, стипендії, тощо» – 12,4 % ; «організують практику, стажування на вітчизняних підприємствах» – 10,4 % ; «організують практику, стажування на іноземних підприємствах» – 9,6% ; «не стимулюють до самоосвіти та науково-дослідницької діяльності» – 4 % .

54% опитаних вважають, що рівень ефективності застосовуваних методів і методик викладання навчальних дисциплін, що він є достатнім; 28,2% - високим; 16,3% – середнім; 1,5% – низьким.

На запитання: «Наскільки, на Вашу думку, є ефективними методи, які використовують викладачі, методика викладання в цілому?» відповіді такі: 52% опитаних вважають, що в цілому ефективні; 38% – скоріше ефективні, ніж не ефективні; 42% – скоріше не ефективні, ніж ефективні; 0,8% – в цілому не ефективні; 5% не визначились з відповіддю.

На думку 57,2 % опитаних здобувачів освіти процес навчання та викладання є в цілому змістовний, для 35% «скоріше змістовний, ніж не змістовний»; 3,3% обирають варіант відповіді – «скоріше не змістовний, ніж змістовний»; 4% вагаються з відповіддю і лише 0,4% вважають, що процес навчання та викладання не змістовний

45,2% опитаних студентів стверджують, що освітній процес «відповідає» їхнім очікуванням; 39,5% – «скоріше відповідає, ніж не відповідає», 7,8% зазначили, що «скоріше не відповідає, ніж відповідає»; 2,1% – «не відповідає».

На запитання про можливість вибору навчальних дисциплін та чи пропонується перелік вибіркового дисциплін за професійним спрямуванням 85,5 % (опитаних відповіли «так», 10,6% – «важко відповісти»; 4% – «ні». На запитання: «Чи усі дисципліни, що вивчаються, необхідні для Вашої професійної діяльності?» 27,6 % опитаних відповіли «так»; 43,1% – «скоріше так, ніж ні»; 12,2 % – «скоріше ні, ніж так»; 10 % – «ні»; 6,7% – «важко відповісти».

40,8% опитаних студентів вважають, що обсяг практичної підготовки є достатнім, «скоріше так, ніж ні» – 33,7%, «скоріше ні, ніж так» – 7,4% ; важко відповісти – 6,9% і «ні» – 3,5% .

На запитання: «Чи задоволені Ви компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки за освітньою програмою?» відповідь «так» обрали 53,1% опитаних, «скоріше так, ніж ні» – 33,5%; «важко відповісти» – 7,8%; «скоріше ні, ніж так» – 4,2%; «ні» – 1,4%.

Відповідаючи на запитання «Чи достатньою, на Вашу думку, є кількість практичних (лабораторних) занять та й взагалі практики?» більшість, а саме 72%, відповідають – «так, цілком»; 11,5% – «ні, зважаючи на те, що фундаментом професійних вмінь та навичок є саме професійна підготовка»; 16,5% (не задумувались над цим запитанням).

Серед опитаних 72 % позитивно оцінюють ефективність індивідуальної та самостійної роботи студента; 23,7 % не визначились з відповіддю і 4% вибрали варіант «негативно».

Досить цікаві відповіді на запитання «Що Ви розумієте під поняттям «індивідуальна траєкторія навчання?»». Близько 20% опитаних не визначились із відповіддю, приблизно така ж кількість визначила це поняття як «Індивідуальний навчальний план». Найчастіше зустрічались такі варіанти відповідей: можливість вибору навчальних дисциплін; можливість вибирати предмети, теми досліджень, керівників, бази практик; самоосвіта; навчання підібране індивідуально під здібності конкретного студента; індивідуальний підхід до навчання для кожного студента залежно від його рівня засвоєння знань; особистий шлях реалізації потенціалу кожного здобувача освіти, зважаючи на його особистісні якості, навички та здібності; можливість обрати собі дисципліни в тих напрямках, у яких студент хотів би більше розвиватися; персональний шлях розвитку здібностей; індивідуальна освітня програма; індивідуальна освітня схема, за якою буде навчатися студент; індивідуальна робота з викладачем, індивідуальний шлях розвитку навичок; особистий розвиток студента, індивідуальна робота студента. Водночас, для 5% здобувачів це питання викликало труднощі, тому вони обрали варіант «важко відповісти».

Блок 4. Соціальне самопочуття студента: консультативна підтримка, безпека освітнього середовища, участь у заходах студентського самоврядування. Відповіді на запитання «Яким чином Вам надається консультативна підтримка?» відповіді розподілились так: 47,8% стверджують, що викладачі систематично проводять консультації; 42,5% – викладачі проводять консультації на прохання студентів; 32,1% отримують консультативну підтримку від куратора групи; 27,5% – усю необхідну інформацію знаходять в Інтернеті; 17,1% найкраще для мене – це інформаційна та консультативна підтримка однокласників; 10,4% за консультаціями звертаються до представників деканату; 6,8% – важко відповісти; 3,8% за консультаціями звертаються до органів студентського самоврядування; 3,2% не потрібна консультативна підтримка; 1,7% (за консультаціями звертаються до представників ректорату

Більшість опитаних, а саме 75,8%, позитивно оцінюють ефективність системи консультування в університеті, 22,3% не визначились з відповіддю, 1,9% обрали варіант відповіді «негативно». На думку опитаних студентів якісну консультацію уможливають: «головне – це бажання студента вчитися та отримувати консультації» – 50,2%, «вдало організований освітній процес» – 51,4%; «все залежить від викладача» – 48,8% ; матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу – 11,1%; методичне забезпечення дисципліни – 6,8% . Щодо кількості консультацій з освітніх компонентів, то 67,4% опитаних вважають її достатньою; 23,2% – не задумувались над цим питанням; 9,4% відповіли, що «хотілося б, звичайно, більше».

На запитання: «Яким чином Вам надається соціальна підтримка?» отримали такий розподіл відповідей: важко відповісти – 39,8%; наявна соціальна стипендія – 36,2% ; створені умови для осіб з особливими освітніми потребами – 32% ; надається психологічна допомога – 18,7% ; профорієнтаційні консультації (надається допомога у написанні резюме, супровідного листа; підготовка до співбесіди та інтерв'ю з працедавцем) – 13,2% ; надається адресний захист і підтримка соціально вразливій частині молоді, а саме: студентам-інвалідам, сиротам, із багатодітних і неблагополучних сімей – 11,5% ; надається допомога в скрутному матеріальному становищі – 10,2%; ще близько 3% опитаних зазначили, що не потребують соціальної допомоги.

Щодо забезпечення безпеки освітнього середовища в університеті під час навчання, то 65,9% опитаних зазначили, що розуміють під цим наявність укриття у навчальному корпусі (гуртожитку); 44,3% – наявність сучасно обладнаних навчальних корпусів; 37,9% – створення умов для ефективної комунікації між здобувачами вищої освіти, науково-педагогічним персоналом та адміністрацією університету; 28,8% – сприяння розвитку фізичного виховання та спорту; можливість отримати психологічну допомогу – 24,6% ; 23,8% – захист від дискримінації та насильства; 21,1% – безпечні умови проживання в гуртожитку; 19,7% – наявність закладів громадського харчування; 17,5% – наявність медичного обслуговування.

Традиційно цікавими є думки здобувачів освіти про їхнє розуміння освітнього середовища, зокрема, переважна більшість асоціюють це поняття із «достатньо розвинутою

інфраструктурою університету (навчальні корпуси, матеріально-технічне, інформаційне, методичне забезпечення освітньої діяльності)» – 85,2%. Меншу кількість голосів набрали варіанти: «комунікаційний простір університету» – 38,1%; «середовище, прихильне до студента» – 32%; «наукова та дослідницька діяльність (Наукове товариство аспірантів і студентів)» – 29,3%; «бібліотека» – 28%; «Центр культури та дозвілля» – 27%; «гуртожитки університету, стадіони (спортивні майданчики, зали)» – 23,5%; «система медичного обслуговування» – 10,1%; «система закладів громадського харчування» – 9,7%. На запитання: «Чи задоволені Ви рівнем організації студентського самоврядування у ВНУ імені Лесі Українки?» відповіді були такими: 77,2% опитаних – задоволені; 19,5% – важко відповісти; 3,3% – незадоволені. Серед опитаних 52% беруть участь у заходах, які проводяться за участі органів студентського самоврядування, та 48% – не беруть.

Щодо напрямків діяльності студентського самоврядування, у яких беруть участь або хотіли б брати участь здобувачі освіти, то лідером є волонтерський рух – 33%. Також 30 обирали такі напрямки: проведення мистецько-культурних заходів: вечорів відпочинку, конкурсів, посвят у студенти, випускних вечорів, днів / тижнів факультету – 31% ; формування активної життєвої позиції у осіб, які навчаються, виховання студентської молоді на принципах патріотизму та моральності – 22%; внесення пропозицій керівництву університету щодо забезпечення прав та інтересів усіх осіб, які навчаються в університеті, – 19% ; пропаганда здорового способу життя, запобігання вчиненню особами, які навчаються, правопорушень, вживанню ними алкоголю, наркотиків, тютюнопаління – 16%; організація та проведення спільно з адміністрацією університету наукових конференцій, олімпіад, круглих столів, зустрічей з видатними особистостями – 13% ; представлення університету у всеукраїнських, вітчизняних та міжнародних студентських та молодіжних організаціях, співробітництво з органами студентського самоврядування закордонних університетів – 12,7% ; надання інформаційної та консультативної (правової, психологічної) допомоги особам, які навчаються, – 10,6%; участь у розробці документів, що регламентують діяльність університету з усіх питань, пов'язаних із студентським життям, – 7,5%; участь у роботі комісій з призначення (позбавлення) академічних стипендій, розподілу фонду соціального захисту студентів – 3,6 %.

Понад 50% опитаних вказали, що беруть участь у заходах, які організуються органами студентського самоврядування, нас зацікавило, які саме заходи найбільше запам'яталися студентам. Найбільше студентам запам'яталися такі заходи: посвята в студенти, день студента, знайомство першокурсників із факультетом, волонтерські та благодійні заходи, тижні факультету, андріївські вечорниці, День Соборності України, організація і проведення міжфакультетського турніру з футболу, відкриття мультимедійного вогневого комплексу, забіг #врятуйжиттязовцям, тиждень академічної доброчесності, зимова школа майбутніх вчителів польської та англійської мов, заходи до дня народження Лесі Українки, день фізичного терапевта, акустичний вечір, перегляд фільму, благодійна лотерея, зустріч з представниками ДСНС, брейн-ринг, Оксфордські дебати, відвідування театру, музею, підземелля, екскурсія по місту польською мовою, відвідування територіальних громад під час практичних занять, відвідування Музею сучасного мистецтва Корсаків, День Здоров'я, змагання з волейболу, турнір із шашок, лекції, які проводив викладач з Америки, заняття з написання китайських ієрогліфів.

Блок 5. Рівень забезпечення навчально-методичними матеріалами.

На запитання: «Чи доступні Вам підручники, навчальні посібники, рекомендації, методичні вказівки, конспекти лекцій тощо в електронній та друкованій формах?» 86,3% опитаних відповіли «Так»; 10,4% – «Важко відповісти»; 3,3% – «Ні».

На запитання: Чи відповідає Вашим освітнім потребам комп'ютерне забезпечення освітнього процесу у ВНУ імені Лесі Українки? 66,3 % опитаних обрали варіант відповіді «Так»; 24% – «Важко відповісти»; і 9,6% – «Ні».

Блок 6. Академічна доброчесність Більшість здобувачів освіти, а саме 83,1%, ознайомлені із принципами академічної доброчесності; 10,7% – скоріше так, ніж ні; 1,8% – скоріше ні, ніж так; 3,2% – важко відповісти; 1,2% – ні.

Щодо шляхів популяризації академічної доброчесності у ВНУ імені Лесі Українки, то 39,8% опитаних вказують, що це відбувається шляхом проведення роз'яснювальної роботи серед студентів та викладачів; 26,2% – шляхом проведення семінарів-тренінгів; 23,5% – шляхом ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності; 10,4% – не визначились з відповіддю.

На запитання: «З якими проявами академічної недоброчесності Ви стикалися у ВНУ імені Лесі Українки» 66,6% відповіли, що не стикалися. Також респонденти обирали такі варіанти відповіді: 20,5% – списування; 18,7% (14%) – необ'єктивне оцінювання; 12,9% – академічний плагіат; 3,2% - фальсифікація; 5,9% – хабарництво.

На запитання: «Які санкції щодо студентів Ви вважаєте доцільними у разі виявлення і доведення академічної недоброчесності?» 57,4% опитаних відповіли, що доцільно провести повторне проходження оцінювання; 35,7% - не задумувались над цим питанням; 5% – позбавлення стипендії; 1,9% – відрахування з університету.

Блок 7. Участь студентів у програмах міжнародної академічної мобільності. Серед опитаних 85,4% не брали участі у програмах міжнародної академічної мобільності; 14,6% дали стверджувальну відповідь.

Щодо розуміння терміну «міжнародна академічна мобільність», то 57,5% вважають, що «це є навчання за програмами академічної мобільності»; 40,6% – участь у програмі «Подвійний диплом»; 37,5% – міжнародна співпраця; 20,8% – мовне стажування; 15,9% – наукове стажування; 11,7% – розвиток програм державного та приватного кредитування і субсидування академічної мобільності.

Здобувачі освіти визначили проблеми, які можуть виникнути за умови участі у програмах міжнародної академічної мобільності: 60,8 % вказали на недостатнє володіння іноземною мовою; 50% – на незначну кількість місць за програмами міжнародної академічної мобільності; 36% – брак коштів; 17,2% – наявну різницю у навчальних планах ЗВО-партнерів; 9,2% – на недостатню пропозицію закордонних ЗВО-партнерів.

Позитивно оцінюють навчання за програмою «Подвійний диплом» 62,9% опитаних, 20,5% – скоріше позитивно, ніж негативно; 13,9% вагаються з відповіддю; 2,% – скоріше негативно, ніж позитивно; 0,7% – негативно.

На думку 58 % опитаних, студент(ка), який(а) навчається за програмою «Подвійний диплом», – це «успішна молода людина, яка вміє вдало та ефективно спланувати свій час»; 52,8% вважають, що це «людина, яка дбає про своє професійне майбутнє»; 35,1% – «людина, яка прагне розширити свій світогляд»; 14,6% – «людина, яка має достатнє матеріальне забезпечення, оскільки навчання за програмою «Подвійний диплом» вимагає значних коштів»; 13,7% – «людина, яка прагне накопичити за період навчання соціальний капітал (зв'язки), які допоможуть їй працевлаштуватися»; 4,4% – «людина, яка потрапила під вплив модних тенденцій»; 3% вважають, що навчання за програмою «Подвійний диплом» – «це не навчання: ні тут, ні там»; а 10% опитаних навчанням за програмою «Подвійний диплом» не цікавляться.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію гаранта Маркетинг взяти до відома.
2. Продовжувати роботу щодо активізації залучення студентів до наукової діяльності, ознайомлення здобувачів з нормативно-правовою базою та системою оцінювання у ВНУ, інформування щодо можливості участі у різноманітних програмах академічної мобільності, ознайомлення здобувачів з можливістю оскаржити процедуру проведення та результати контрольних заходів, пояснення у який спосіб надається соціальна підтримка.
3. Посилити використання в роботі інноваційних технологій, відеоуроків, інтерактивних завдань, ініціювати більше заходів, які згруповують здобувачів освіти і тим самим

підвищують їхню мотивацію; заохочення з перспективою отримати додаткові бали до участі в різноманітних заходах і проєктах.

4. Частіше обговорювати проблеми між здобувачами освіти та викладачами.
5. Продовжувати працювати над переглядом і удосконаленням ОП.
6. НПП розробити більш ефективні методики навчання з ОК, які вони забезпечують.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА